

Tájékoztató a Családvédelmi Szolgálatok működéséről

Az abortuszok számának csökkentése és a családtervezési ismeretek széleskörű átadása érdekében 1993. január 2-vel – a magzatvédelemről szóló 1992. évi LXXIX törvény alapján – kezdtek meg működésüket a Családvédelmi Szolgálatok (CSVSZ).

A Családvédelmi Szolgálatok feladata a tanácsadás, válsághelyzet esetén segítséget adnak annak feloldásában, szervezik az oktatási intézményeken kívül a családtervezéssel kapcsolatos ismeretek terjesztését. Lehetőségük van arra is, hogy a hozzájuk fordulóknak segítsék megtanulni a felelős életvezetést, a tudatos családtervezést. A CSVSZ védőnő mindig négy szemközti családtervezési, ifjúsági vagy családvédelmi tanácsadásra várja a nőket, párokat.

A tanácsadások igénybevétele ingyenes, szabadon választható, azaz lakóhelytől függetlenül bármelyik CSVSZ-t fel lehet keresni. A várakozási idő elkerülése és a megfelelő tanácsadási idő biztosítása érdekében a CSVSZ-ek előjegyzés alapján működnek, időpontot személyesen vagy telefonon is lehet kérni. Az országban összesen 116 állami tanácsadót kereshetnek fel az ügyfelek. A címlista az ÁNTSZ honlapján, a Kormányhivatalok honlapján, a Megyei Kormányhivatalok Népegészségügyi Főosztályán és népegészségügyi feladatokat ellátó Járási Hivatalok Népegészségügyi Osztályain is megtalálható.

A CSVSZ tanácsadás önkéntes mindenkinek, aki tanácstalan, kérdése van a gyermekvállalással, családdal kapcsolatban, el szeretne igazodni a családvédelemmel kapcsolatos jogszabályokban.

Kötelező viszont, ha a nő meg kívánja szakítani terhességét, illetve ha a 16. életévét betöltött fiatalok házasodna. Ugyancsak kötelező, ha a terhesség-megszakítást súlyos helyzet miatt kérelmezik – ide tartozik például a bűncselekmény következtében létrejött terhesség. Ebben az esetben az állam a magzat- és családvédelem érdekében kötelezővé tette a CSVSZ tanácsadás felkeresését, hogy a trauma feldolgozásában szakember is segíthesse a válságba került nőt.

A súlyos válsághelyzet, illetve a bűncselekmény következtében létrejött terhesség esetén a terhes nő kérelmére a terhesség-megszakítás a terhesség 12. hetéig végezhető el. Korlátozottan cselekvőképes, vagy cselekvőképtelen egyén esetén a terhesség 18. hetéig van lehetőség beavatkozni. Ezekben az esetekben a felelős döntés meghozatala érdekében a jogszabály minimum kétszeri tanácsadást ír elő.

Mi történik a tanácsadáson?

Az első tanácsadáson – a magzati élet védelméről szóló 1992. évi LXXIX tv. előírása alapján – a magzat megtartására irányuló lehetőségekről kap tájékoztatás a terhes nő és párja arról, hogy

- a.) ha vállalják a gyermeket, milyen állami és nem állami, anyagi és természetbeni támogatási lehetőségeket vehetnek igénybe a felneveléséhez;
- b.) milyen szervezetekhez, intézményekhez fordulhatnak, amelyek erkölcsi és anyagi segítséget nyújtanak a gyermek vállalása esetén;
- c.) melyek az örökbeadás lehetőségei és feltételei;

d.) milyen állami, helyi önkormányzati vagy társadalmi segítségnyújtási formák vannak, felajánlva a közreműködést is ezek igénybevételéhez; egyidejűleg tájékoztatást adva arról, hol találhatóak egészségügyi intézmények bejáratánál elhelyezett inkubátorok, hogy a megszülető csecsemőt örökbe lehessen adni;

e.) mit kell tudni a fogantatásról, a magzat fejlődéséről, a terhesség-megszakítás veszélyeiről és az esetleges későbbi terhességre gyakorolt hatásáról;

Amennyiben az első találkozást követően úgy dönt a várandós, hogy nem tartja meg magzatát, akkor leghamarabb 3 nap múlva kérelmezheti írásban a CSVSZ-nél a terhesség-megszakítást. Természetesen még ezután is – egészen a műtétig – a nő megváltoztathatja a szándékát, és megtarthatja magzatát.

A második tanácsadáson a magzati élet védelméről szóló 1992. évi LXXIX. törvény alapján a CSVSZ védőnő tájékoztatja a terhes nőt a terhesség-megszakítás jogszabályi feltételeiről, a terhesség-megszakítás körülményeiről, módjáról, a beavatkozást végző egészségügyi intézményekről, a térítési díjról, a szociális támogatás jogosultságáról, valamint arról, hogy a CSVSZ védőnő miben tud még segíteni a terhesség-megszakítást követően (pl. a fogamzásgátlás személyre szólóan ajánlható módszereinek ismertetése).

A CSVSZ-t egy esetben nem kötelező felkeresnie a várandósnak, ha a terhesség-megszakítást egészségi ok, azaz a várandós nő egészségi állapota vagy a magzat súlyos károsodása indokolja.

Összeállította:

Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály

2015. 05. 11.